

PRIJEDLOG

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Na temelju članka 31. stavka 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 150/11, 119/14 i 93/16), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ 2017. godine, donijela

ZAKLJUČAK

Prihvaća se Privremeno izvješće o realizaciji Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2017. godini, u tekstu koji je Vladi Republike Hrvatske dostavila Državna uprava za zaštitu i spašavanje, aktom klase: 214-02/17-01/03, urbroja: 543-01-08-01-17-15 od 12. srpnja 2017. godine.

KLASA:

URBROJ:

Zagreb,

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

PRIVREMENO IZVJEŠĆE
O REALIZACIJI PROGRAMA AKTIVNOSTI U PROVEDBI POSEBNIH MJERA
ZAŠTITE OD POŽARA OD INTERESA ZA REPUBLIKU HRVATSKU U 2017. GODINI

Vlada Republike Hrvatske donijela je Program aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2017. godini (u daljnjem tekstu: Program aktivnosti) na sjednici održanoj 27. travnja 2017. godine („Narodne novine“, broj 42/17).

Na temelju točke 53. Programa aktivnosti Državna uprava za zaštitu i spašavanje podnosi Vladi Republike Hrvatske Privremeno izvješće o realizaciji Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara u 2017. godini.

U ovom Privremenom izvješću prikazan je osvrt na trenutno stanje i provedbu točaka Programa aktivnosti, sukladno zadaćama i rokovima.

Privremeno izvješće temelji se na pisanim izvješćima svih izvršitelja koji su uključeni u realizaciju zadaća Programa aktivnosti.

UVOD

Ministarstvo unutarnjih poslova i Državna uprava za zaštitu i spašavanje zaduženi su za koordinaciju, praćenje, usklađivanje i usmjeravanje aktivnosti svih subjekata provedbe zadaća Programa aktivnosti. Na taj način su povezani operativni, organizacijski i zapovjedni segmenti sustava civilne zaštite, a u suradnji s inspekcijskim službama drugih ministarstava pojačani su nadzori provedbe zadaća Programa aktivnosti.

Sukladno tome, olakšano je praćenje i koordinacija aktivnosti u pripremi i provedbi zadaća iz ovogodišnjega Programa aktivnosti, prikupljanje i obrada podataka te izvješćivanje.

Sukladno obvezi iz točke 11. Programa aktivnosti, Državna uprava za zaštitu i spašavanje organizirala je i 2. lipnja 2017. godine održala radni sastanak sa svim izvršiteljima zadaća. Na sastanku su svi izvršitelji podnijeli izvješća o tijeku provedbe zadaća iz njihove nadležnosti i istaknuli spremnost za izvršenje propisanih zadaća u zadanim rokovima.

Osim ovoga zajedničkog sastanka Državna uprava za zaštitu i spašavanje održala je tijekom prvog dijela godine niz pojedinačnih sastanaka sa svakim od izvršitelja točaka iz njihove nadležnosti, kao i stožerima civilne zaštite i područnim uredima u cilju učinkovite provedbe preventivnih i operativnih mjera zaštite od požara.

Naglašavamo da su za provođenje zadaća ovogodišnjeg Programa aktivnosti u Državnom proračunu godinu ukupno osigurana sredstva iznose 102.739.000,00 kuna od čega je na Razdjelu 040 Ministarstvo unutarnjih poslova, Glavi 28305 Državna uprava za zaštitu i spašavanje na projektu K260089 Program u provedbi posebnih mjera za zaštitu i spašavanje osiguran iznos od 22.740.000 kuna, a na Razdjelu 030 Ministarstvo obrane, u Programu 2606 Korištenje Oružanih snaga za pomoć civilnim institucijama i stanovništvu, u aktivnosti A545035 Protupožarna zaštita iznos od 79.999.000 kuna.

Realizacija navedenih sredstava iz nadležnosti Državne uprave za zaštitu i spašavanje, prikazana je u tablici 1.

Tablica 1: Realizacija financijskih sredstava Programa aktivnosti do 30.06.2017. godine

ŠIFRA PROJEKTA	PROGRAM AKTIVNOSTI U PROVEDBI POSEBNIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA	IZNOS
K260089	UKUPNO PLANIRANA SREDSTVA ZA POTREBE DRŽAVNE UPRAVE ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE	22.740.000,00 kn
	REALIZIRANO DO 30 06. 2017. GODINE	968.827,17 kn
	REALIZIRANO U ODNOSU NA GODIŠNJI PLAN (%)	4,26 %

Od planiranih financijskih sredstava Državne uprave za zaštitu i spašavanje (22.740.000,00 kn) realizacija u odnosu na godišnji plan do 30.06.2017. godine iznosila je 4,26%.

Realizacija navedenih sredstava iz nadležnosti Ministarstva obrane, prikazana je u tablici 2.

Tablica 2: Realizacija financijskih sredstava Programa aktivnosti do 30.06.2017. godine

ŠIFRA PROJEKTA	PROGRAM AKTIVNOSTI U PROVEDBI POSEBNIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA	IZNOS
A545035	UKUPNO PLANIRANA SREDSTVA ZA POTREBE MINISTARSTVA OBRANE	79.999.000,00 kn
	REALIZIRANO DO 30 06. 2017. GODINE	34.966.913,20 kn
	REALIZIRANO U ODNOSU NA GODIŠNJI PLAN (%)	43,71 %

Od planiranih financijskih sredstava Ministarstva obrane (79.999.000,00 kn), realizacija u odnosu na godišnji plan, do 30.06.2017. godine iznosila je 43,71 %.

PREGLED PROVEDBE ZADAĆA PROGRAMA AKTIVNOSTI

U daljnjem tekstu naglašavamo neke od aktivnosti značajnijih izvršitelja - Državne uprave za zaštitu i spašavanje, Ministarstva obrane, Ministarstva unutarnjih poslova i Hrvatske vatrogasne zajednice.

I. DRŽAVNA UPRAVA ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE

1. Temeljem točke 15. Programa aktivnosti, ažuriran je Državni plan angažiranja vatrogasnih snaga i snaga koje sudjeluju u gašenju požara (u daljnjem tekstu: Državni plan) i to sljedeći dokumenti: odluka glavnog vatrogasnog zapovjednika Republike Hrvatske o imenovanjima operativnih vatrogasnih zapovjedništava kao i Upute o načinu rada Vatrogasnog operativnog središta, Uputa o načinu rada županijskih vatrogasnih zapovjednika i županijskih Vatrogasnih operativnih centara, Uputa o načinu komunikacije između zračnih i zemaljskih snaga i Uputa o provedbi planske prosudbe potraživanja i pružanja ispomoći za potrebe izvanredne i redovite dislokacije te je isti dostavljen svim subjektima koji ga provode.
2. Temeljem točke 38. Programa aktivnosti, u suradnji s Državnim vatrogasnim intervencijskim postrojbama (DVIP) ažurirane su Procjene i Planovi zaštite od požara za područja gdje će biti ustrojene sezonske interventne vatrogasne postrojbe: otoci Vis, Lastovo, Dugi Otok i Hvar u koje se dislociraju vatrogasci s kontinenta te otoci Mljet, Brač, Korčula i poluotok Pelješac koji se popunjavaju sa domicilnim profesionalnim vatrogascima. Temeljem točke 38. Programa aktivnosti izrađen je Plan dislokacije vatrogasnih snaga i tehnike koja će se iz kontinentalnog dijela Republike Hrvatske dislocirati na područje cijelog priobalja. Dislokacija vatrogasnih snaga započet će prema procjeni glavnog vatrogasnog zapovjednika Republike Hrvatske krajem lipnja i trajat će do opoziva, ovisno o vremenskim uvjetima. Dislokacije će se obavljati na požarno posebno ugrožena područja na priobalju (ukupno do 10 lokacija), pri čemu će se osigurati nužni uvjeti za prihvrat gasitelja i vozila.

Slika 1: lokacije dislociranih vatrogasnih snaga

3. Temeljem točke 41. Programa aktivnosti, proveden je dodatni program osposobljavanja za gašenje šumskih požara. Program je obuhvatio trenažu i osposobljavanje u radu s helikopterom i tjelesnu provjeru. Državna uprava za zaštitu i spašavanje je u vremenu od 20. veljače do 13. travnja 2017. godine provela provjeru tjelesnih sposobnosti, visinsku provjeru i smotru pripadnika dopunskih snaga državnih vatrogasnih intervencijskih postrojbi (DVIP) iz sastava javnih vatrogasnih postrojbi (JVP) kontinentalnog i priobalnog djela Republike Hrvatske. Provjeri i smotri pristupilo je 258 pripadnika dopunskih snaga DVIP-a iz 32 JVP-a, kontinentalnog djela Republike Hrvatske. Provjeri i smotri pristupilo je 195 pripadnika dopunskih snaga DVIP-a iz 32 JVP-a, priobalnog djela Republike Hrvatske kao i 68 pripadnika iz sva četiri DVIP-a – Državne uprave za zaštitu i spašavanje. Tijekom mjeseca svibnja i lipnja provedeno je uvježbavanje u radu s helikopterom 234 pripadnika dopunskih snaga DVIP-a iz sastava JVP sa kontinenta, 171 pripadnika dopunskih snaga DVIP-a iz sastava JVP sa priobalja i 53 pripadnika iz sva četiri DVIP-a – Državne uprave za zaštitu i spašavanje. Tijekom mjeseca svibnja osposobljeno je po Programu desantiranja i gašenje šumskih požara 20 pripadnika dopunskih snaga DVIP-a iz sastava JVP. Ukupno je na raspolaganju u 2017. godini 453 vatrogasca (dopunske snage intervencijskih vatrogasnih postrojbi -IVP), a 574 vatrogasaca je u pričuvi iz sveukupno 64 JVP-a.

Provođenja edukacije vatrogasnih zapovjednika za navođenje zrakoplova tijekom intervencije u 2017. godini nije bilo (na popisu se nalazi ukupno 441 ranije osposobljen vatrogasni zapovjednik).

4. U tijeku je postupak pripreme zapošljavanja dodatnog broja sezonskih vatrogasaca (točka 37. Programa aktivnosti). Planirano je zapošljavanje do 1.110 sezonskih vatrogasaca čije će angažiranje, ovisno o vremenskim uvjetima postupno započeti tijekom mjeseca lipnja.
5. Sukladno obvezama iz točke 9. Programa aktivnosti (prioriteti razminiranja) obavljeno je utvrđivanje prioriteta razminiranja na ugroženim područjima. U suradnji s Hrvatskim centrom za razminiranje, vatrogasnim zajednicama županija i ostalim subjektima omogućen je on-line uvid u karte minski sumnjivih područja. Hrvatski centar za razminiranje je izradio Nacrt Prijedloga Plana protuminskog djelovanja za 2017. godinu te sukladno istom obavlja prioritarno razminiranje područja bitnog za provedbu zaštite od požara.
6. Sukladno sklopljenim međudržavnim Sporazumima o međusobnoj ispomoći kod velikih nesreća (točka 40. Programa aktivnosti), održavaju se kontakti s Bosnom i Hercegovinom, Crnom Gorom i Slovenijom. S Bosnom i Hercegovinom, Slovenijom te Crnom Gorom usklađen je i potpisan standardni operativni postupak oko nesmetanog prijelaza državnih granica zemaljskih i zračnih snaga kod velikih požara na graničnom području.
7. Temeljem obveze iz točke 8. Programa aktivnosti izrađen je elaborat vježbe „Kopački rit 2017“. Vježba je provedena 17. i 18. svibnja 2017. godine. Također, 2. lipnja 2017. godine u vojarni Kneza Trpimira u Divuljama, održan je taktičko - tehnički zbor s kratkim prikazom zajedničkog djelovanja kopnenih i zračnih protupožarnih snaga predviđenih za angažiranje putem Programa aktivnosti.
8. Sukladno točki 29. Programa aktivnosti nastavlja se suradnja s Državnim hidrometeorološkim zavodom koji će Državnoj upravi za zaštitu i spašavanje dostavljati indekse opasnosti od šumskih požara, vremenske prognoze i analize vremenskih stanja. Svi prognostički produkti dostupni su preko web aplikacija.

II. MINISTARSTVO OBRANE

9. U skladu s obvezama iz točke 8. Programa aktivnosti, u suradnji s Državnom upravom za zaštitu i spašavanje, Ministarstvom unutarnjih poslova i Hrvatskom vatrogasnom zajednicom Oružane snage Republike Hrvatske sudjelovale su u vježbi „Kopački rit 2017“. Vježba je provedena 18. svibnja 2017. godine, a iz sastava Oružanih snaga Republike Hrvatske sudjelovao je jedan zrakoplov Air tractor AT - 802 i jedan transportni helikopter. Taktičko-tehnički zbor uz prikaz operativnih snaga i tehnika predviđenih za angažiranje u protupožarnoj sezoni proveden je 2. lipnja 2017. godine.

10. Oružane snage Republike Hrvatske u 2017. godini provode razminiranje vojnih lokacija u skladu s Planom razminiranja vojnih lokacija za 2017. godinu. Koordinacija s Hrvatskim centrom za razminiranje provodi se u skladu s člankom 60. stavkom 3. Zakona o protuminskom djelovanju („Narodne novine“ br. 110/15) kojim je propisano da je Ministarstvo obrane dužno Hrvatskom centru za razminiranje predati podatke i dokumentaciju o miniranosti perspektivnih i neperspektivnih vojnih lokacija i/ili građevina, kao i poslovima razminiranja koji su na tim lokacijama i/ili građevinama obavljani (točka 9. Programa aktivnosti).
11. U skladu s obvezama iz točke 10. Programa aktivnosti za potrebe provedbe zadaća u protupožarnoj sezoni u 2017. godini uz zračne luke koriste se i aerodromi Sinj i Udbina, a aerodrom Otočac koristit će se nakon utvrđivanja stanja travnate piste za slijetanje. Punjenje zrakoplova provodi se iz hidrantske mreže ili iz cisterni s vodom.
12. Predstavnik Oružanih snaga Republike Hrvatske sudjelovao je na radnom sastanku u Divuljama 2. lipnja 2017. godine i sudjelovat će na svim radnim sastancima u organizaciji Državne uprave za zaštitu i spašavanje (točka 11. Programa aktivnosti.)
13. Obuka pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u Učilištu vatrogastva, zaštite i spašavanja u 2017. godini provedena je za 30 pripadnika Hrvatske kopnene vojske od 24. do 28. travnja 2017. godine. Zadaće iz točke 14. Programa aktivnosti nisu provedene.
14. U skladu s obvezama iz točke 15. Programa aktivnosti, Oružane snage Republike Hrvatske odredile su svoje predstavnike u Operativnom vatrogasnom zapovjedništvu (OVZ).
15. Oružane snage Republike Hrvatske provele su propisane aktivnosti vezane za izradu protupožarnih prosjeka i pojaseva oko vojnih lokacija u skladu s mogućnostima i na temelju procjene protupožarne ugroženosti (točka 18. Programa aktivnosti.).
16. U skladu s obvezama iz točke 26. Programa aktivnosti koje se odnose na kontinuirano uvođenje novih metoda, tehnika i tehnologija za gašenje požara i protupožarnu zaštitu u tijeku je postupak mogućeg uvođenja u uporabu protupožarnog uređaja „Bambi Bucket“.
17. Izrađen je Operativni plan korištenja i pomoći Oružanih snaga Republike Hrvatske u protupožarnoj zaštiti kod požara otvorenog prostora u 2017. godini. Protupožarne snage sastavljene su od snaga Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane, Hrvatske kopnene vojske, Hrvatske ratne mornarice i Zapovjedništva specijalnih snaga. Angažiranje protupožarnih snaga provodi se preko Zapovjedno operativnog središta Glavnog stožera Oružanih snaga Republike Hrvatske (ZOS GS OS RH), a protupožarne snage su u spremnosti za angažiranje (točka 32. Programa aktivnosti).

18. U skladu s obvezama iz točke 34. Programa aktivnosti, za potrebe žurnog prebacivanja teške građevinske mehanizacije s kopna na otoke i obratno, na raspolaganju su protupožarne namjenski organizirane snage Hrvatske ratne mornarice s odgovarajućim sredstvima te osposobljenim i uvježbanim osobljem.
19. Oružane snage Republike Hrvatske pružaju potporu u provedbi obuke pripadnika vatrogasnih postrojbi i Hrvatske gorske službe spašavanja u skladu s Planom provedbe helikopterske obuke za pripadnike vatrogasnih postrojbi i Hrvatske gorske službe spašavanja (HGSS) u 2017. godini. Obavljeno je i dodatno osposobljavanje zapovjednika protupožarnih namjenski organiziranih snaga Hrvatske kopnene vojske, zapovjednika vodova, desetina i timova, ukupno 30 pripadnika Oružanih snaga Republike Hrvatske u provedbi aktivnosti gašenja požara otvorenog prostora (točka 41. Programa aktivnosti).
20. U skladu s obvezama iz točke 42. Programa aktivnosti, Oružane snage Republike Hrvatske spremne su za izvršavanje zadaća traganja i spašavanja.
21. Oružane snage Republike Hrvatske planirale su i provode potrebno specijalističko osposobljavanje protupožarne zrakoplovne skupine s dovoljnim brojem posada i osoblja za opsluživanje protupožarnih zrakoplova Canadair CL- 415 i Air Tractor AT 802A/F te transportnih helikoptera za gašenje šumskih požara. Provodi se obuka vatrogasnih časnika za voditelja intervencija za navođenje zrakoplova na požarištu (točka 43. Programa aktivnosti).
22. U vezi s točkom 44. Programa aktivnosti, tijekom ljetne protupožarne sezone osiguran je potreban broj aviona i helikoptera te dovoljan broj osposobljenih posada s odgovarajućim letačko-tehničkim osobljem. Okvirni broj zrakoplova za protupožarnu sezonu je šest aviona tipa Canadair CL-415, šest izvidničko–navalnih aviona tipa Air Tractor AT-802 A/F te jedan transportni helikoptera za gašenje, prijevoz, potragu i desantiranje.
23. Kontinuirano se prati stanje i korištenje resursa zrakoplova tipa Canadair CL-415, Air Tractor AT-802A/F i helikoptera Mi-8 MTV1 te se poduzimaju odgovarajuće mjere za pravodobno servisiranje, nabavu potrebnih rezervnih dijelova, alata, opreme, goriva, maziva i zaštitnih sredstava (točka 45. Programa aktivnosti).
24. U skladu s točkom 47. Programa aktivnosti u Financijskom planu Ministarstva obrane za 2017. godinu osigurana su sredstva za pokriće troškova angažiranja Oružanih snaga Republike Hrvatske u provedbi zadaća utvrđenih Programom aktivnosti.

III. MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA

Programom aktivnosti utvrđene su konkretne zadaće, rokovi izvršenja te rokovi i način izvješćivanja koje se odnose na inspekcijske službe zaštite od požara i eksploziva Sektora za inspekcijske poslove, Ministarstva unutarnjih poslova u sjedištu kao i Inspektorate unutarnjih poslova po policijskim upravama.

Zaključno sa 1. lipnja 2017. godine Inspektorati unutarnjih poslova svih policijskih uprava koji su u okviru svog djelokruga i nadležnosti dužni poduzeti aktivnosti u provedbi pojedinih točaka Programa aktivnosti, poduzeli su sljedeće aktivnosti te je utvrđeno:

25. Temeljem zadaća iz točke 1. Programa aktivnosti, Ministarstvo unutarnjih poslova je utvrdilo da od ukupno 577 jedinica lokalne i područne samouprave (20 županija, Grad Zagreb, 127 grada i 429 općina) slijedeća nije izradila ili nema usvojen plan zaštite od požara:
 - 1 općina: Zrinski Topolovac
26. Točkom 1. Programa aktivnosti propisano je da su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave koje nisu usvojile Plan zaštite od požara dužne nadležnom ministarstvu i Državnoj upravi za zaštitu i spašavanje - Sektoru za vatrogastvo dostaviti pisano očitovanje o neizvršenju zakonske obveze. Ovom prilikom napominjemo da Ministarstvo unutarnjih poslova nije zaprimilo propisano očitovanje.

Iz gore navedenog vidljivo je da se općina koja nije izradila ili nema usvojen plan zaštite od požara nalazi na području Bjelovarsko-bilogorske županije (Zrinski Topolovac).
27. Bjelovarsko-bilogorska županija ima izrađen i usvojen plan zaštite od požara iako je čl. 13. Zakona o zaštiti od požara („Narodne novine“, broj 92/10) propisano da se procjena ugroženosti i plan zaštite od požara županije temelje na procjenama ugroženosti i planovima zaštite od požara gradova i općina na području same županije.
28. Navedena županija je putem svojih timova za izradu procjene direktno izvršila uvid i prikupila sve potrebne informacije i podatke za izradu predmetnog dokumenta. Kako se radi o samo jednoj općini na području navedene županije smatralo se da su prikupljeni podaci relevantni i dostatni za kvalitetno izrađivanje procjena i planova same županije.

Nadležna inspekcija zaštite od požara je prilikom obavljanja nadzornog pregleda općine koja nije izradila ili nema usvojen plan zaštite od požara poduzela određene radnje i to kako slijedi:

Općina Zrinski Topolovac - doneseno Rješenje (ima izrađen Plan zaštite od požara ali navedeni Plan nije usvojen).

29. Vezano za točku 2. Programa aktivnosti, od jedinica lokalne samouprave, općine Bebrina, Davor, Garčin, Gornji Bogičevci, Gundinci, Rešetari, Vrbje i Legrad nisu propisali potrebne agrotehničke mjere kao i mjere za uređivanje i održavanje poljoprivrednih rudina u dijelu koji se odnosi na zaštitu od požara, sukladno članku 4. Zakona o poljoprivrednom zemljištu („Narodne novine“, broj 39/13 i 48/15). Člankom 60. navedenog Zakona propisano je da upravni i inspekcijski nadzor vrši poljoprivredna inspekcija.
30. Vezano za točke 17. – 23. Programa aktivnosti, Inspektorati unutarnjih poslova policijskih uprava prema planovima i u suradnji s nadležnim inspekcijama drugih tijela državne uprave uključili su se u inspekcijski nadzor protupožarnih šumskih prometnica i prosjeka s elementima šumskih cesta kroz posebno ugrožene šume, željezničkih pruga koje prolaze kroz područja velikog i vrlo velikog stupnja ugroženosti od požara, javnih cesta državnog značaja i objekata na tim cestama, kao i onih područja na kojima su prethodnih godina nastajali požari koji su ometali odvijanje cestovnog prometa, kao i cestovnih pravaca od lokalnog značaja koji su tijekom turističke sezone pojačano opterećeni prometom (prilazi hotelskim naseljima, autokampovima, javnim garažama, kulturno povijesnim lokalitetima i drugim objektima u kojima boravi ili se okuplja veći broj gostiju ili turista), nacionalnih parkova, parkova prirode i drugih zaštićenih šumskih površina, odlagališta otpada i „divljih“ odlagališta, osobito na području priobalja (statistički pokazatelji dani su u Tablici 1).
31. Vezano uz točku 24. Programa aktivnosti, Inspektorati unutarnjih poslova policijskih uprava za potrebe planiranja, organiziranja i obavljanja pojačanog nadzora nad provedbom mjera zaštite od požara i tehnoloških eksplozija sačinili su popis građevina i prostora koji predstavljaju poseban gospodarski, poljoprivredni, turistički ili interes za zaštitu prirode i okoliša, a vezani su uz nadolazeću turističku i žetvenu sezonu, kao i plan inspekcijskog nadzora, te ih dostavili Sektoru za inspekcijske poslove u sjedištu. Za sve subjekte po popisu utvrđen je redoslijed prioriteta po značaju odnosno riziku od nastanka požara i mogućim posljedicama u slučaju požara. Prioritet je dan objektima i prostorima u kojima boravi ili se okuplja velik broj ljudi odnosno gostiju ili turista i prostorima koji predstavljaju interes za zaštitu prirode i okoliš.
32. Vezano uz točku 25. Programa aktivnosti, Inspektorati unutarnjih poslova policijskih uprava u obavljanju pojačanog inspekcijskog nadzora nad provedbom odredbi Zakona o zaštiti od požara („Narodne novine“, broj 92/10), Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima („Narodne novine“, broj 108/95 i 56/10), Zakona o eksplozivnim tvarima („Narodne novine“, broj 178/04, 109/09, 67/08 i 144/10) te drugih propisa i odluka kojima

su propisane mjere zaštite od požara i eksploziva, u slučaju povrede njihovih odredbi poduzimaju zakonom propisane mjere i podnose optužne prijedloge i prekršajne naloge, sve u svrhu pravodobnog i dosljednog kažnjavanja subjekata koji ne provode mjere zaštite od požara (statistički pokazatelji dani su u Tablici 3).

33. Vezano uz točku 33. Programa aktivnosti, Inspektorati unutarnjih poslova policijskih uprava uključeni su u praćenje stanja motriteljsko-dojavne službe i izviđačko-preventivne ophodnje, poglavito u vrijeme povećane opasnosti za nastanak i širenje požara na otvorenom prostoru, te u praćenje ugroženosti zaštićenih područja prirodnih vrijednosti (nacionalni parkovi, parkovi prirode,...).

34. Vezano uz točku 46. Programa aktivnosti, Ministarstvo unutarnjih poslova – Ravnateljstvo policije će sukladno procjeni rizika planirati ispomoć policijskim upravama na moru, u ljudstvu i tehnici, koji će zajedno sa policijskim službenicima tih uprava u okviru obavljanja policijskih poslova poduzimati mjere za otkrivanje i hvatanje počinitelja prekršaja i kaznenih djela počinjenih paljevinama i požarima, mjere privremene regulacije i preusmjeravanja prometa na području zahvaćenog požarom, mjere osiguranja tijekom provođenja evakuacije i spašavanja stanovništva ugroženog požarom, te planirati poduzimanje mjera kako bi se zapriječilo počinjenje kaznenih djela na evakuiranim područjima.

Ministarstvo unutarnjih poslova će prije početka požarne sezone izvršiti pripravu ljudstva i materijalno tehničkih sredstava potrebnih za kriminalističko istraživanje (utvrđivanje uzroka) požara i tehnoloških eksplozija i pojačani inspekcijski nadzor, prije svega otvorenog prostora i objekata turističkog značaja na priobalju.

35. Vezano za točku 50. Programa aktivnosti, Uprava za upravne i inspekcijske poslove Ministarstva unutarnjih poslova imenovala je kontakt osobu i njegovu zamjenu za koordinaciju, te tražene podatke dostavila Državnoj upravi za zaštitu i spašavanje u određenom roku, odmah po objavi Programa aktivnosti.

Tablica 3:

Izvješće o izvršenim inspekcijskim nadzorima sukladno Programu aktivnosti

Datum izvješćivanja: 5. lipnja 2017. god.

Red. broj	Građevine i prostori	inspekcijski pregledi	donesena rješenja	naložene mjere	kontrolni pregledi	Prekršajni postupak					
						pravne		odgovorne		fizičke	
						OP	N	OP	N	OP	N
1.	Hoteli	49	4	15	11	1	1	2	1		
2.	Moteli	4									
3.	Turistička naselja	2									
4.	Autokampovi	4		16							
5.	Marine	10									
6.	Disko-klubovi	25		7	1						
7.	Ostali ugostiteljski objekti	37	4	10	3						
8.	Bolnice	18	2	11	5		1		1		
9.	Benzinske postaje	172	19	66	21		3		3		
10.	Pravne osobe u kojima se obavlja utovar opasnih tvari u motorna vozila, pretaču zapaljive tekućine i plinovi	49	11	18	15		4		4		
11.	Pravne osobe koje se bave proizvodnjom, prometom i korištenjem eksplozivnih tvari	131			1						
12.	Prodavaonice oružja i streljiva	51									
13.	JP Hrvatske šume (šumarije)	38	5	19							
14.	Nacionalni parkovi	2	1	4							
15.	Parkovi prirode	6									
16.	Ostali zaštićeni objekti prirode	4									
17.	Trase elektroenergetskih vodova s pripadajućim elektro-energetskim objektima	83	3	14							
18.	Željezničke pruge	1									
19.	Glavni cestovni pravci	13	6	6							
20.	Odlagališta komunalnog otpada	97	5	17	2						
21.	Ostale građevine i prostori	289	54	203	96	3	10	2	5		1
22.	Jedinice područne samouprave (županije)	13									
23.	Jedinice lokalne samouprave (gradovi)	49	5	9	7				2		
24.	Jedinice lokalne samouprave (općine)	143	6	14	12				3		
25.	Protupropisno spaljivanje na otvorenom prostoru	11								20	78
UKUPNO:		1301	125	429	174	4	19	4	19	20	79

OP = optužni prijedlog za pokretanje prekršajnog naloga,

N = prekršajni nalog

IV. HRVATSKA VATROGASNA ZAJEDNICA

36. Sukladno točki 7. Programa aktivnosti, vatrogasne zajednice županija/Grada Zagreba provele su smotre i potvrdile spremnost dobrovoljnih vatrogasaca, vatrogasnih vozila, uređaja i opreme za izvanredno angažiranje pri složenim intervencijama.
37. Uz navedeno, Hrvatska vatrogasna zajednica izvršila je nabavu 115 kompleta osobne zaštitne opreme za gašenje požara na otvorenom prostoru (odijela, rukavice, kaciga i čizme) koji su raspodijeljeni u vatrogasne zajednice županija.
38. Vezano uz točku 13. Programa aktivnosti u svezi promidžbenih aktivnosti zaštite od požara Hrvatska vatrogasna zajednica izvršila je emitiranje televizijskih i radio spotova u programima Hrvatske radiotelevizije.

V. OSTALI SUBJEKTI PROGRAMA AKTIVNOSTI

Vezano za izvješća drugih izvršitelja zadaća i sudjelovatelja Programa aktivnosti, potrebno je naglasiti da su zadaće Programa aktivnosti provedene u zadanim rokovima. Obzirom na zadaće HŽ Infrastruktura d.o.o., HŽ Putnički prijevoz d.o.o., HŽ Cargo d.o.o. te ostalih privatnih prijevoznika vezano uz planiranje i provođenje mjera zaštite od požara te i održavanje pružnog pojasa, donesen je Plan posebnih mjera zaštite od požara u cilju prevencije nastanka požara (ograničenja brzine vlakova, probe kočionih sustava, procedure posada vlakova) kao i propisani Planovi čišćenja i tretiranja pružnog pojasa. Agencija za sigurnost željezničkog prometa zaključila je okvirni plan aktivnosti željezničkih inspektora u razdoblju od mjeseca svibnja do kolovoza. U mjesecu svibnju željeznički inspektori su u sklopu svojih redovitih aktivnosti izvršili inspekcijske nadzore više prijevoznika, inspekcijski nadzor kočionih umetaka teretnih vagona i vlakova u više kolodvora te proveli inspekcijske nadzore nekoliko vlakova za prijevoz putnika uz provjeru spremnosti za protupožarne aktivnosti.

Upravitelji cesta – javna poduzeća dostavile su izvješća u kojima navode provođenje mjera iz Planova košnje trave i čišćenja cestovnog pojasa od zapaljivih tvari.

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture dostavilo je izvješće o provedbi zadaća iz svoje nadležnosti. Uprava prometne inspekcije preko inspektora cesta obavlja nadzor nad upraviteljima cesta – javnim poduzećima, koji su također u skladu s istim Programom zadužena izraditi i provesti planove zaštite od požara. U inspektorskim izvješćima nije skrenuta pozornost na uočavanje posebnih poteškoća u provedbi. Uprava sigurnosti plovidbe izvijestila je da su napravljeni Planovi prevoženja u slučaju požara na moru ili pomorskom dobru koje su izradile

lučke kapetanije. Do kraja mjeseca svibnja nije bilo akcija gašenja požara u kojima sudjeluju lučke kapetanije.

Ministarstvo poljoprivrede naložilo je šumarskim i poljoprivrednim obvezu pojačanog nadzora provođenja mjera zaštite od požara.

Vezano za realizaciju poslova koji proizlaze iz točke 25. Programa aktivnosti, Uprava poljoprivrede i prehrambene industrije, Sektor inspekcija u poljoprivredi donijela je Plan provedbe programa aktivnosti 7. travnja 2017. godine koji je dostavljen svim inspektorima s ciljem provođenja nadzora.

Uprava šumarstva, lovstva i drvne industrije donijela je Plan provedbe Programa aktivnosti 3. svibnja 2017. godine koji je dostavljen državnim šumarskim inspektorima i šumarskim inspektorima koji sukladno Zakonu o šumama („Narodne novine“, broj 140/05, 82/06, 129/08, 80/10, 124/10, 25/12, 68/12, 148/13 i 94/14) imaju ovlasti provoditi inspekcijski nadzor nad provedbom mjera zaštite od požara. Šumarski inspektori Ministarstva poljoprivrede u svibnju 2017. godine obavili su inspekcijske nadzore u 103 šumarije trgovačkog društva Hrvatske šume d.o.o., prilikom kojih nisu utvrđene nepravilnosti.

Hrvatske šume d.o.o. izradile su planove motrenja, čuvanja i ophodnje te propisali mjere zaštite. Nadalje, provode se promidžbene aktivnosti sukladno donesenom planu u svrhu informiranja javnosti, objavljuju se spotovi na televiziji i radiju te su na ulazima u šume na cijelom području kojim gospodare postavljeni plakati upozorenja o opasnostima od požara. Kontinuirano se radi na izgradnji motrionica, prometnica odnosno protupožarnih prosjeka s elementima šumskih cesta kroz posebno ugrožene šume u Republici Hrvatskoj. Poduzimaju i pripremne aktivnosti kako bi u vrijeme vrlo velike i velike opasnosti od nastanka požara u šumama razvrstanim u I. stupanj opasnosti od požara organizirale danonoćno motriteljsko-dojavnu službu (0-24 sata). Uprave šuma dostavile su popis raspoložive građevinske mehanizacije nadležnim Područnim uredima za zaštitu i spašavanje, Državne uprave za zaštitu i spašavanje i vatrogasnim zajednicama županija. Izrađen je popis i formirane su ekipe šumarskih djelatnika za akcije sprečavanja širenja nastalih požara.

Inspektori zaštite prirode Ministarstva zaštite okoliša i energetike izvršili su inspekcijske nadzore do kraja svibnja u 8 javnih ustanova koje upravljaju nacionalnim parkovima.

Inspektori zaštite okoliša Ministarstva zaštite okoliša i energetike su u suradnji s inspekcijama Ministarstva unutarnjih poslova i Ministarstva zdravstva te predstavnicima općina i gradova, tijekom travnja i svibnja 2017. godine obavili inspekcijske nadzore evidentiranih odlagališta otpada u Republici Hrvatskoj. Nadzori su obavljeni na 243 lokacije (103 lokacije u županijama na jadranskom području i 144 lokacije u županijama u kontinentalnom području).

Zbog odstupanja od zakonskih odredbi inspekcija zaštite okoliša je do kraja svibnja 2017. godine naložila 36 mjere u zapisnik od kojih je 11 izvršeno uslijed kratkog roka, te je u upravnom postupku izdano 9 rješenja od kojih je 7 prema Zakonu o zaštiti okoliša („Narodne novine“, 80/13, 153/13 i 78/15 i 3 prema Zakonu o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, broj 94/13), te su obavljena i 2 kontrolna nadzora rješenja iz prethodnih godina.

Do kraja svibnja 2017. godine evidentirano je 4 požara na odlagalištima otpada od kojih su 2 na obalnom i 2 na kontinentalnom dijelu Republike Hrvatske: Sv. Juraj u Senju (Ličko-senjska županija) dana 26. svibnja 2017. godine na kojem je krajem 2015. godine bio dugotrajan požar i Mala Promina u Kninu (Šibensko-kninska županija) dana 24. travnja 2017. godine nepoznatog uzroka, te na odlagalištima Goričica u Sisku (Sisačko-moslavačka županija) dana 01. svibnja 2017. godine nepoznatog uzroka i Piškornica u Koprivničkom Ivancu (Koprivničko-križevačka županija) dana 13.02.2017.g. nepoznatog uzroka, na istoj lokaciji odlagališta gdje je protekle godine u dva navrata dolazilo do požara ili dimljenja.

Državna vodopravna inspekcija je temeljem Programa aktivnosti vezano za realizaciju poslova koji proizlaze iz točke 25. zadužena provoditi pojačane inspekcijske nadzore u cilju ispravnosti sustava za dobavu vode i prostora za zahvat i crpljenje vode za potrebe zaštite od požara u suradnji s nadležnom vatrogasnom zajednicom županije i vatrogasnom postrojbom, a sve prema Zakonu o vodama (Narodne novine, br. 153/09, 63/11, 130/11, 56/13 i 14/14) i odlukama predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave. Na temelju naprijed navedene obveze Vlade Republike Hrvatske, Ministarstvo, Uprava za inspekcijske poslove, Služba državne vodopravne inspekcije donijela je Plan provedbe Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2017.

U skladu sa zadaćama državne vodopravne inspekcije temeljem Programa aktivnosti u provedbi nadzora zahtijevano je od javnih isporučitelja vodne usluge javne vodoopskrbe da se osiguraju izvori vode za napajanje hidranata i druge opreme u sustavu protupožarne zaštite. Unutarnja i vanjska hidrantska mreža za gašenje požara moraju imati siguran izvor vode takvog kapaciteta da omogući opskrbu minimalno propisanom protočnom količinom vode koja je potrebna za zaštitu od požara i minimalno potrebnim tlakom.

Odabir subjekata odnosno objekata nadzora određen je mjesnom nadležnošću, odnosno prema isporučiteljima vodnih usluga nad kojima se vrše redovni inspekcijski nadzori od strane inspektora Odjela te Planom voditelja Odjela. Planom voditelja Odjela obuhvaćeni su svi subjekti nadzora te su određena četiri (4) državna vodopravna inspektora u Odjelu za sjeverni Jadran, sedam (7) vodopravna inspektora u Odjelu za južni Jadran, osam (8) vodopravnih

inspektora u Odjelu za Savu i devet (9) vodopravnih inspektora u Odjelu za Dunav, Dravu i Muru a što je sveukupno 28 državnih vodopravnih inspektora.

Iz dostavljenih Izvješća voditelja Odjela izrađenih na temelju Izvješća državnih vodopravnih inspektora utvrđeno je da je kontrola izvršena nad 122 isporučitelja vodnih usluga i to 22 u Odjelu za sjeverni Jadran, 35 u Odjelu za južni Jadran, 42 u Odjelu za Savu i 21 u Odjelu za Dunav, Dravu i Muru. Osim navedenih isporučitelja vodne usluge javne vodoopskrbe s područja Odjela za Dunav, Dravu i Muru, nadzor je obavljen i nad 2 isporučitelja s područja Odjela za Savu čije je sjedište u Bjelovaru. Prilikom izvršnih kontrola nisu utvrđene povrede Zakona o vodama, te nije bilo postupanja.

Svi isporučitelji vodnih usluga navode da vodoopskrbni sustavi normalno funkcioniraju u cijelosti te da je izdašnost vode dostatna i u potpunosti zadovoljava funkciju napajanja mreže bez ograničenja u vodoopskrbi. Specifična situacija je na otoku Mljetu (isporučitelj vodne usluge javne vodoopskrbe Voda Mljet d.o.o.) gdje se voda dobiva postupcima desalinizacije morske vode s ograničenim kapacitetima prerade.

U Ministarstvo zaštite okoliša i energetike dostavljeni su "Planovi čišćenja s dinamikom izvršenja" prema zadanim rokovima. Elektroenergetski inspektori Ministarstva zaštite okoliša i energetike obavili su nadzor nad provedbom mjera zaštite od požara na trasama vodova i pripadajućim elektroenergetskim građevinama na priobalnom i otočnom području u razdoblju od 15. do 30. svibnja 2017. godine. U nadzoru je sudjelovalo 5 elektroenergetskih inspektora i sastavljeno je 46 zapisnika o obavljenom nadzoru. Nadzirane pravne osobe su Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o. (Prijenosno područje Rijeka i Prijenosno područje Split) i HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o. (Elektroistra Pula, Elektroprimorje Rijeka, Elektrolika Gospić, Elektra Zadar, Elektra Šibenik, Elektrodalmacija Split i Elektrojug Dubrovnik). Nadzirane pravne osobe donijele su Planove čišćenja s dinamikom čišćenja trasa, te su doneseni Planovi čišćenja u dijelu koliko se to odnosi na propisane sigurnosne visine, udaljenosti i razmake dijelova pod naponom. Planovi sječe i čišćenja koridora dalekovoda su doneseni od strane nadziranih pravnih osoba, s rokovima do kraja svibnja, što je uvjetovano Programom aktivnosti. Planirane radnje od strane HEP ODS d.o.o. u većem dijelu su obavljene, dok od strane HOPS d.o.o. u značajnom dijelu nisu obavljene. Glavni razlog potpunog neizvršenja svih planova sječe i čišćenja koridora je ne provedba javne nabave za sječnu raslinja. Za otklanjanje manjih nedostataka zapisnicima je ostavljen rok od mjesec dana, a za čišćenje koridora, za što je potrebno završiti postupak javne nabave, izdat će se rješenja s rokom izvršenja 1. prosinca 2017. godine. Kontrolni nadzor po zapisnicima obaviti će se u razdoblju 26. lipnja do 7. srpnja 2017. godine. Kontrola izvršenja rješenja obaviti će se u prosincu.

Državni hidrometeorološki zavod provodi aktivnosti sukladno točki 29. Programa aktivnosti – ukratko: svakodnevno se od 1. travnja računao stvarni indeks opasnosti od nastanka požara na otvorenom prostoru i dostavljao DC 112 Državne uprave za zaštitu i spašavanje, Ministarstvu obrane – ZOS GS OS RH i Protupožarne namjenski organizirane snage OS RH (PP NOS OS RH). Svakodnevno se još računa indeks potencijalne opasnosti za nastanak i širenje požara raslinja po kanadskoj metodi i za dodatnih 16 postaja u kontinentalnoj Hrvatskoj, svakodnevno se računa prognostički indeks opasnosti od nastanka požara na otvorenom prostoru za sljedeći dan te se redovito dostavlja DC 112 Državne uprave za zaštitu i spašavanje i Ministarstvu obrane – ZOS GS OS RH i PP NOS OS RH. Nadalje, svakodnevno se računa i prognostički indeks za nastanak i širenje požara raslinja po kanadskoj metodi za prekосуtra u 14 sati direktno iz prognostičkih podataka numeričkog prognostičkog modela Aladin/alaro. Svaki ponedjeljak i četvrtak dostavljaju se polutjedne i tjedne prognoze vremena, s posebnim naglaskom na mogućnost pojave električnog pražnjenja (munja), za područje Jadrana i priobalja. Dva puta mjesečno, u petak najbliži početku i sredini mjeseca izrađuju se mjesečne prognoze za sjeverni, srednji i južni Jadran, te unutrašnjost Dalmacije i gorsku Hrvatsku. Krajem svakog mjeseca se izrađuju sezonske prognoze za tri mjeseca unaprijed za Jadran i priobalje s posebnim naglaskom na požarnu ugroženost. Mjesečno se izrađuju redovite analize vremena i klasa opasnosti za nastanak i širenje požara raslinja i dostavljaju u Državnu upravu za zaštitu i spašavanje, a po potrebi se izrađuju i posebna vremenska upozorenja na vrijeme potencijalno opasno za ekstremno ponašanje požara otvorenog prostora na Jadranu i u priobalju te iznimno u unutrašnjosti, a osobito u slučaju zahtjeva Sektora za vatrogastvo u slučaju velikih požara raslinja izrađuju se i detaljne prognoze vremena za područje zahvaćeno požarom.

Hrvatski centar za razminiranje je u suradnji s minski zagađenim županijama, državnom upravom, javnim poduzećima i drugim pravnim osobama u Republici Hrvatskoj koje su uključene u protuminsko djelovanje izradio Nacrt Prijedloga Plana protuminskog djelovanja za 2017. godinu.

VI. PREGLED PODATAKA O POŽARIMA

Sukladno točki 28. Programa aktivnosti, Vatrogasno operativno središte (VOS) (ustrojbeni odjel u sastavu DUZS-a) obavlja poslove prihvata, praćenja i vođenja podataka o svim vatrogasnim intervencijama na području RH, a na temelju zaprimljenih izvješća sukladno ovoj točki te samog sudjelovanja VOS-a u vođenju vatrogasnih intervencija. Sukladno navedenom VOS je (za potrebe izrade Privremenog izvješća o realizaciji Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za republiku hrvatsku u 2017. godini) obavio sljedeće aktivnosti:

1. Obradio podatke o koordinaciji i angažiranju vatrogasnih snaga u vatrogasnim intervencijama putem VOS-a

U navedenom razdoblju bilo je:

- **210** zahtjeva za angažiranje zračnih snaga za gašenje **125** požara raslinja (u 2016. **63** zahtjeva za **33** požara) što je povećanje od **98,41 %** u broju požara;
- **53** zahtjeva za angažiranje Državnih vatrogasnih intervencijskih postrojbi, koje su djelovale na **47** požara raslinja (u 2016. **13** zahtjeva za **15** požara – za sezonske intervencijske postrojbe se ne ispostavljaju zahtjevi) što je povećanje od **213,33 %**;

2. Izradio izvješća o vatrogasnim intervencijama i preliminarnu statističku obradu podataka na temelju pristiglih izvješća o vatrogasnim intervencijama, a vezano na požare na otvorenom prostoru (požari raslinja) za priobalno i kraško područje (7 priobalnih županija).

- Statistička analiza požara raslinja za razdoblje do 15. srpnja 2017. uz usporedbu sa istim razdobljem u 2016. godini.

Podaci se temelje na pristiglim izvješćima u Vatrogasno operativno središte te se analizira odnos broja i veličine opožarene površine te indeksa opožarene površine između 2017. godine i 2016. godine za razdoblje 01. siječanj – 15. srpanj (tablica 4).

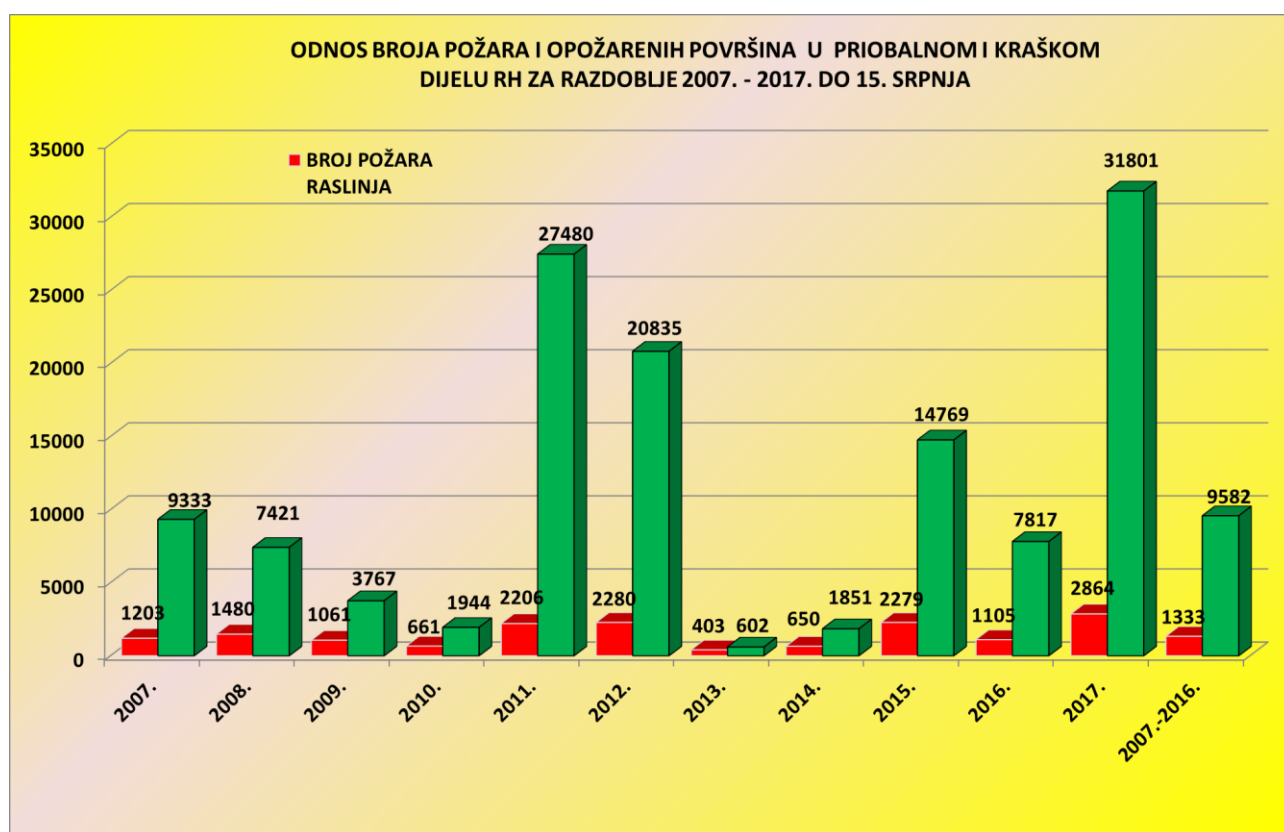
Tablica 4: Pokazatelji broja požara raslinja na priobalnom i kraškom području za 2017. godinu i usporedba s prosjekom 2007. – 2016. kao i usporedba sa 2016. godinom

Požari otvorenog prostora PRIOBALNO I KRAŠKO PODRUČJE	prosje 2007-2016.	2016.	2017.	2017./ prosje 2016.	2017./ 2016.
Broj požara	1333	1105	2864	114,85%	+ 159,18%
Izgorjela površina ukupno (ha)	9582	7817	31801	231,89%	+ 306,82%
Indeks opožarene površine (IOP, ha/požar)	7,19	7,074	11,10	54,45%	+ 56,91%

Iz analitičkih podataka prikazanih u tablici 1 razvidno je značajno povećanje broja požara i opožarene površine za promatrano razdoblje 2017. godine u odnosu na prosječne vrijednosti prethodnog razdoblja (2007.-2016.) te u odnosu na prošlu 2016. godinu. U promatranom razdoblju 2017. godine (u odnosu na prosjek 2007. – 2016. istog razdoblja) povećan je broj požara za **114,85%**, procijenjena izgorjela površina (procjena vatrogasaca na terenu) je veća za **231,89%** te je i indeks opožarene površine (IOP) veći za **54,45%**.

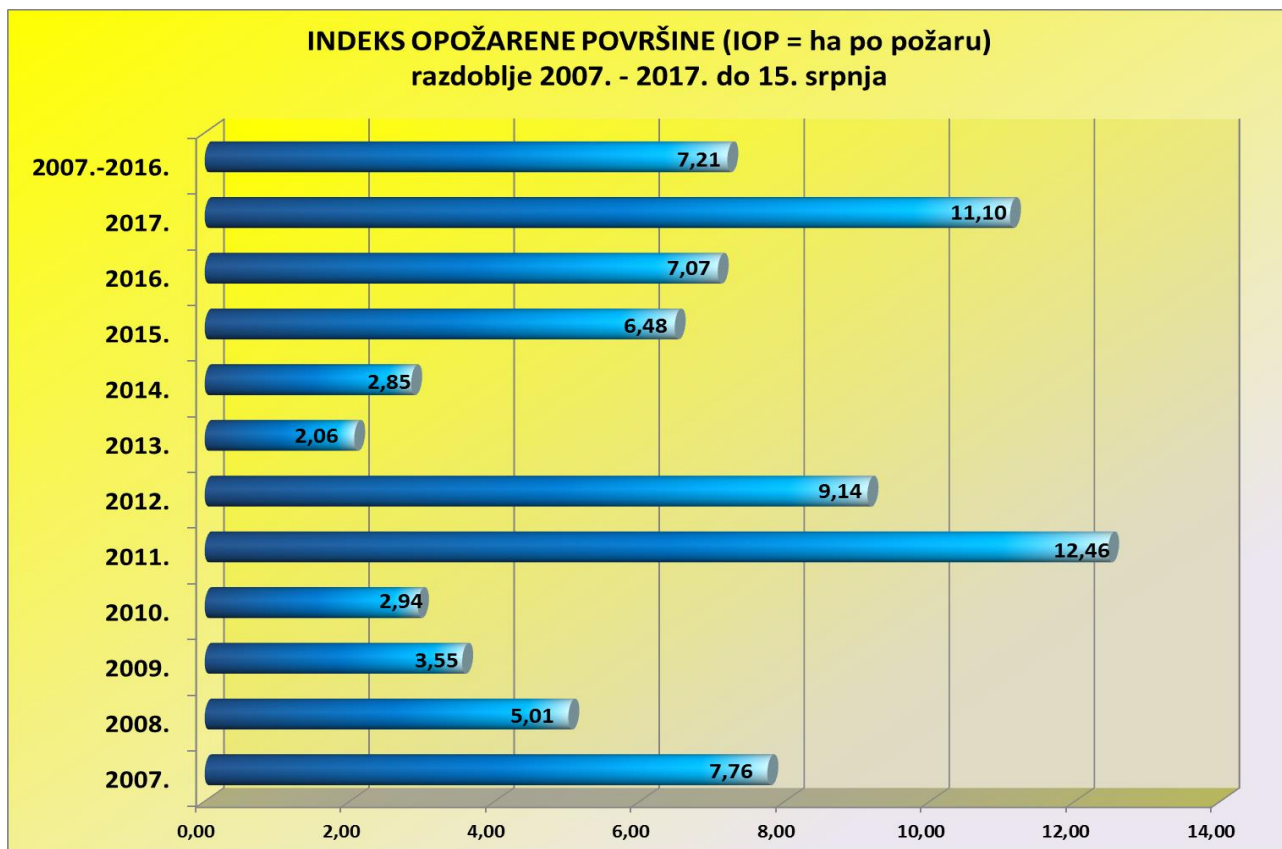
U odnosu na proteklu 2016. godinu, također je zabilježeno značajnije povećanje kako broja požara, za **159,18%**, tako i opožarene površine za velikih **306,82%** uz istovremeno povećanje indeksa opožarene površine **IOP** za **56,91%**.

Odnos broja požara i opožarene površine u priobalnom i kraškom području za period od **2007. do 2017.**, a za promatrano razdoblje (01.siječnja – 15. svibnja) prikazan je grafikonom 1.

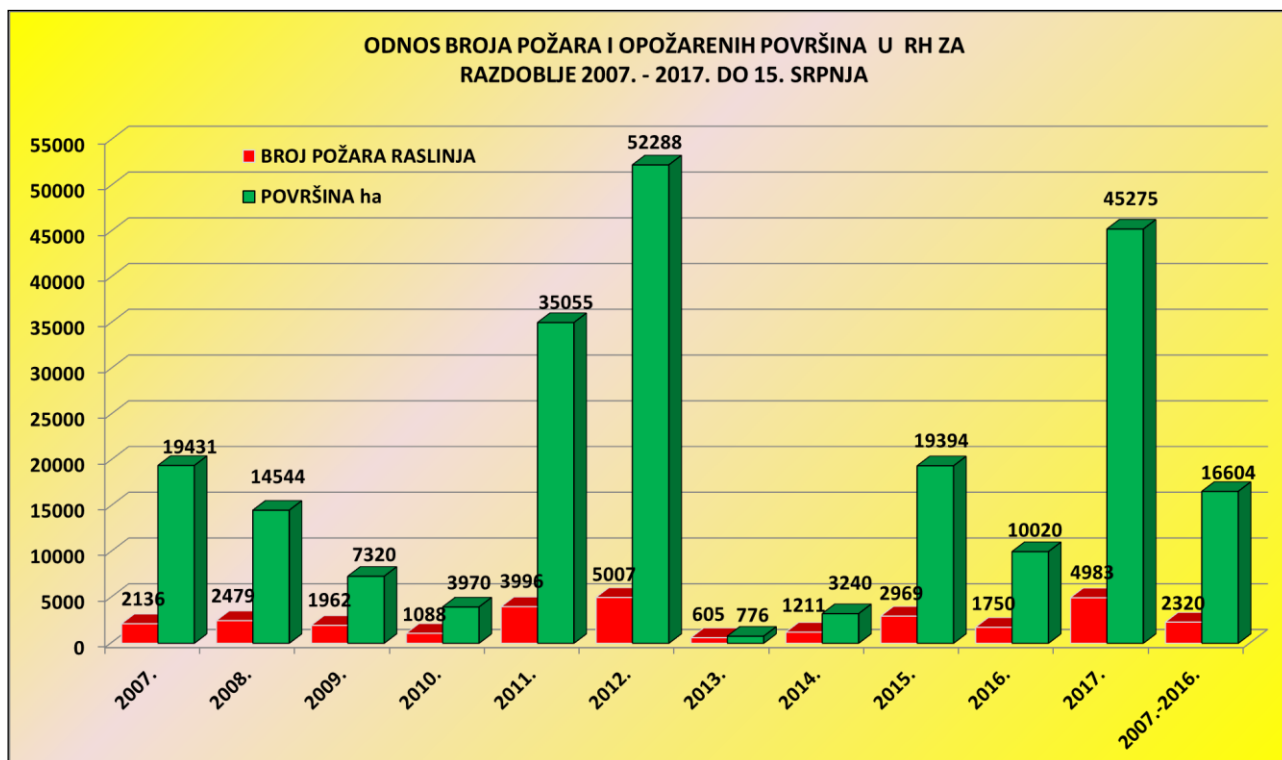

Grafikon 1.: broj požara i opožarena površina za razdoblje 2007. – 2017. do 15. srpnja

Indeks opožarene površine (IOP) koji pokazuje prosječnu opožarenu površinu po jednom požaru raslinja za priobalno i kraško područje prikazan je grafikonom 2.

Grafikon 2.: IOP za razdoblje 2007. - 2017. za priobalno i kraško područje
Odnos broja požara i opožarene površine za područje Republike Hrvatske za period od 2007. do 2017., (promatrano razdoblje 1.siječnja – 15. srpnja) prikazan je grafikonom 3.

Grafikon 3.: broj požara i pripadajuća opožarena površina za razdoblje 2007. – 2017. za područje cijele Republike Hrvatske

Georeferenciranje većih ili značajnijih požara raslinja (požari veći od **5 ha i/ili požari raslinja u kojima sudjeluju Državne snage – zračne ili DIP**) na **ZEOS** web aplikaciji. U 7 priobalnih županija do 15.07.2017. georeferencirano je **642** požara (u 2016. georeferencirano **214** požara) što je povećanje od **200 %** u odnosu na 2016. godinu.

Ukupno u RH za promatrano razdoblje georeferenciran je **881** požara (u 2016. georeferencirano **264** požara) što je povećanje od **233,71%** u odnosu na 2016. godinu.

Tablica 5: Požari raslinja na miniranom ili minski sumnjivom prostoru na priobalnom i kraškom području za 2016. i 2017. (podaci DUZS-a - Vatrogasnog operativnog središta)

Promatrano razdoblje	broj požara	opožarena površina (ha)	IOP (ha/požar)
01. siječnja – 15. srpnja 2016.	17	2269	133,47
01. siječnja – 15. srpnja 2017.	45	2316	51,47

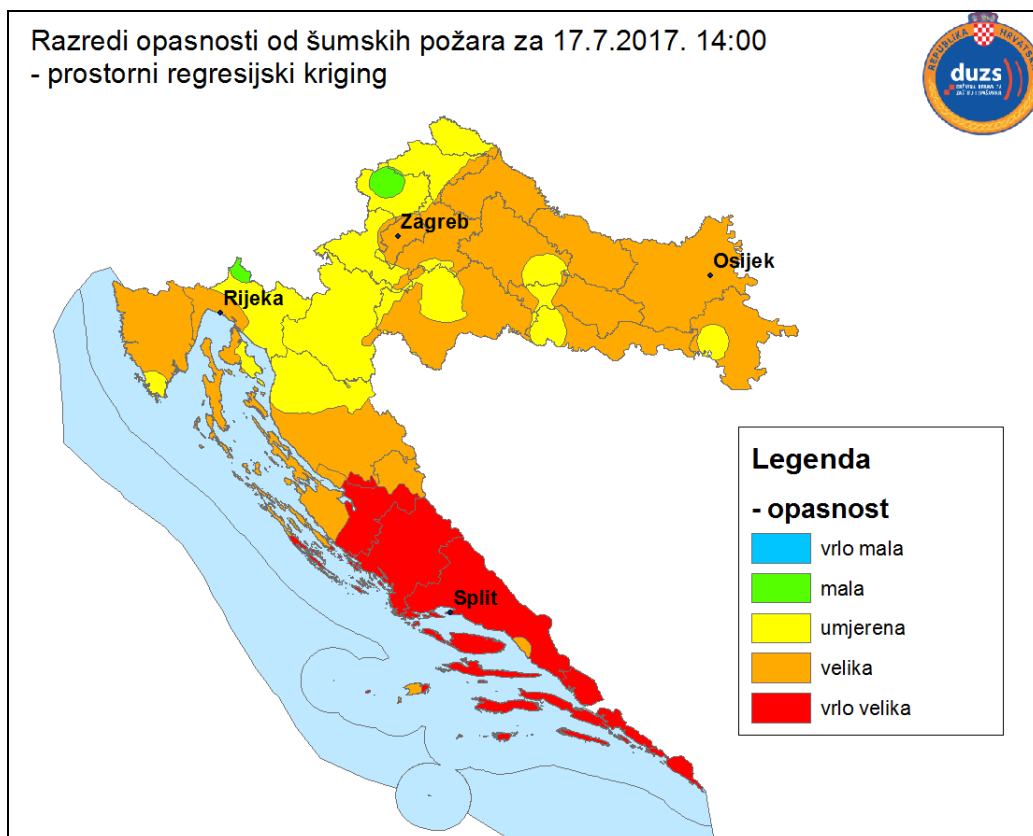
Ako se osvrnemo na požare koji su bili na minski sumnjivom prostoru (tablica 4) ove je godine zabilježeno (prema zaprimljenim izvješćima) ukupno **45** takvih požara koji su zahvatili površinu od **2316** ha. Potrebno je napomenuti da površine nekih požara na minsko sumnjivom području nisu procijenjene (opasnost od ulaza u ta područja) stoga je površina nešto veća. IOP za ove požare je manji za **61,44%** nego u referentnom razdoblju 2016. iako je zabilježeno više požara.

Naime, mogućnost ozljeđivanja uslijed eksplozija onemogućuju pristup zemaljskim snagama, a i zračne snage imaju određena ograničenja prilikom gašenja ovakvih požara (mogu gasiti samo rubna područja ali ne i područja koja su minski sumnjiva), pa se zbog sigurnosti požari na miniranim i minski sumnjivim površinama većinom nadziru ili gasi sa sigurnih površina (prometnica, sigurnih makadamskih putova i sl.) stoga je IOP uobičajeno višestruko veći za ove požare od prosječnog IOP za promatrana razdoblja.

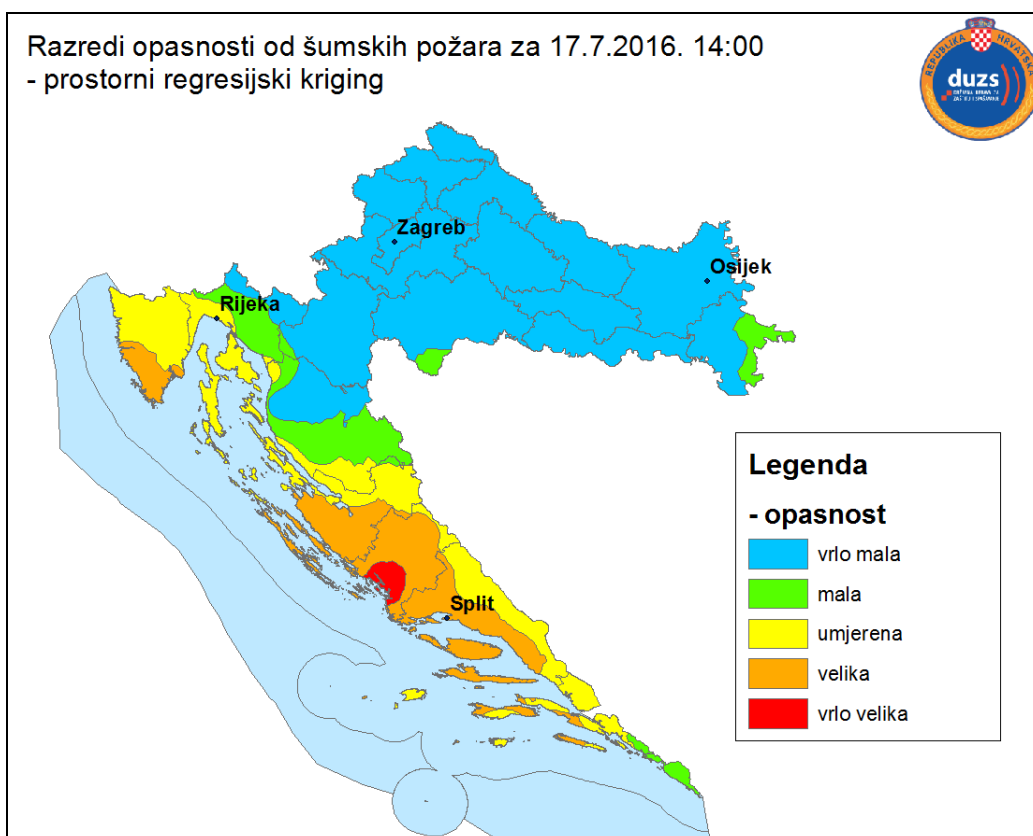
Povećanje broja požara i opožarene površine u 2017. u odnosu na 2016. godinu najviše je uzrokovano nedostatkom oborina u ožujku te lipnju i srpnju uz periode sa jakim i olujnim suhim vjetrom te česta nekontrolirana spaljivanja raslinja pogotovo u proljeće.

Usporedba razlike razreda opasnosti od šumskih požara na dan kada je izbio katastrofalan požar kod Splita (Srinjine) najbolje će pokazati razliku opasnosti od šumskih požara za isti dan u dvije različite godine.

Na dan 17. srpnja 2017. godine gotova cijela Dalmacija ima najveći mogući razred opasnosti, dok se ostatak priobalnog i kraškog područje nalazi većinom u zoni velikog razreda opasnosti od šumskog požara.

Na dan 17. srpnja 2016. godine samo je uski pojas uz grad Šibenik označen najvećim razredom opasnosti dok je ostali dio priobalnog i kraškog područja raspoređen od malog do velikog razreda opasnosti od šumskog požara.

U požarima raslinja na priobalnom i kraškom području (podaci dobiveni putem izvješća za promatrano razdoblje do 15. srpnja 2017.) jedna je osoba smrtno stradala, jedna je ozlijeđena, dok su pri gašenju lakše ozlijeđena 4 vatrogasca.

Gledajući ukupno u Republici Hrvatskoj (priobalni i kraški te kontinentalni dio) u požarima raslinja tri su osobe smrtno stradale, dvije su ozlijeđene dok je pri gašenju lakše ozlijeđeno 5 vatrogasca.

Potrebno je naglasiti da je ova analiza napravljena isključivo za požare raslinja (nisu uračunati razni požari smeća, deponija, drvenih distribucijskih stupova i drugih požara na otvorenom prostoru ukoliko nije bila opožarena i određena površina raslinja).

VII. ANGAŽIRANE SNAGE VATROGASNIH ZAJEDNICA ŽUPANIJA/GRADA ZAGREBA, VATROGASNIH ZAJEDNICA GRADOVA/OPĆINA – JAVNIH VATROGASNIH POSTROJBI, DRŽAVNE UPRAVE ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE I DOBROVOLJNIH VATROGASNIH DRUŠTAVA

Učinkovito gašenje požara raslinja na otvorenom prostoru moguće je jedino uz dobru prethodnu pripremu i koordinaciju zrakoplovnih i zemaljskih snaga.

U dosadašnjem tijeku protupožarne sezone planski su angažirane sljedeće zemaljske snage:

- približno oko 6.200 operativnih vatrogasaca u javnim vatrogasnim postrojbama i dobrovoljnim vatrogasnim društvima iz priobalnih županija,
- 63 pripadnika Državne intervencijske postrojbe (četiri baze Državne uprave za zaštitu i spašavanje – Zadar, Šibenik, Split i Dubrovnik),
- 50 dislociranih vatrogasaca s kontinenta,
- 14 vatrogasnih vozila u organiziranim dislokacijama iz kontinentalnih Županija na područje priobalja (četiri baze Državne uprave za zaštitu i spašavanje, 11 lokacija na priobalju, otocima i poluotocima),
- ukupno 73 vatrogasca u jednoj smjeni s ukupno 36 vozila,
- dodatno i 1.110 sezonskih vatrogasaca mjesečno angažiranih putem Programa aktivnosti.

Karakteristično je za dosadašnji tijek protupožarne sezone da je nastale požare tijekom mjeseca lipnja i u prvoj polovici srpnja zbog vremenskih (ne)prilika, duljeg toplog i sušnog razdoblja, manjka oborina te u više navrata vremenskih perioda s izrazito jakim vjetrom, bilo izuzetno teško gasiti.

Jak vjetar (najčešće bura), u više navrata onemogućavao je zemaljskim snagama učinkovitije gašenje požara te pomoć protupožarnih zračnih snaga.

Požarno najopterećenije županije bile su Zadarska, Šibensko – kninska i posebice Splitsko – dalmatinska županija.

Neki od značajnijih, najzahtjevnijih i dugotrajnijih požara (uz brojne požare manjeg intenziteta), koji su nastali u tim županijama bili su po svojim karakteristikama (blizina naselja, vrsta gorive tvari, nepristupačan teren, a ponegdje i minski sumnjiv), vrlo zahtjevni za gašenje posebice za vjetrovitog vremena kada se požar iznimno brzo širio, a pomoć protupožarnih zračnih snaga bila je ograničena ili potpuno onemogućena.

Najkritičnije razdoblje u mjesecu lipnju je bio oko 18 lipnja, kada su zbog veličine požara te zahvaćene površine kod mjesta Podgora u blizini Tučepa (Splitsko - dalmatinska županija), uz djelovanje domicilnih vatrogasnih snaga, kao pomoć, planski angažirane i vatrogasne postrojbe iz svih ostalih šest županijskih vatrogasnih zajednica s priobalja.

U prvoj polovici mjeseca srpnja nastavilo se je izrazito toplo i sušno razdoblje također s višednevnim razdobljima izrazito vjetrovitog vremena koje je pogodovalo brzom širenju nastalih požara posebice na području Zadarske, Šibensko – kninske i Splitsko – dalmatinske županije, ali koje je i sprječavalo djelovanje zračnih snaga.

10. i 11. srpnja zabilježen je nastanak većeg broja požara na područja Šibensko – kninske i Splitsko – dalmatinske županije, a 15 srpnja na području Zadarske županije s više dojava o požarom ugroženim kućama. Gašenje nekih od tada nastalih požara trajalo je više dana zbog izrazito nepristupačnog, a ponegdje i minski sumnjivog terena.

Ponovno 15. i 16 srpnja nastaje veći broj požara na području Zadarske, Šibensko – kninske i posebice Splitsko – dalmatinske županije, a čijem je širenju pogodovala jaka bura i izrazito vjetrovito vrijeme koje je onemogućavalo zemaljskim snagama učinkovitije gašenje požara te pomoć protupožarnih zračnih snaga.

Od značajnijih, najzahtjevnijih i dugotrajnijih požara (uz brojne požare manjeg intenziteta) ističemo neke koji su nastali od 01. lipnja do 17. srpnja i zahvatili najveće površine:

- 18. lipnja, požar kod mjesta Podgora u blizini Tučepa (Splitsko - dalmatinska županija). Požarom je zahvaćeno oko 250 ha niskog raslinja i makije. Na požaru je sudjelovalo 35 vatrogasnih postrojbi, 280 gasitelja s 62 vozila te 4 Canadaira kao i vatrogasci iz svih ostalih šest vatrogasnih zajednica županija s priobalja angažirani putem izvanredne dislokacije.

- 02. srpnja, požar raslinja između naselja Vrbnik i Ramljane (Šibensko-kninska županija) ugašen je 04. srpnja 2017. Opožareno je 429 ha trave, niskog raslinja, mlade hrastove šume i smrike. U gašenju požara sudjelovalo je ukupno 35 vatrogasaca i 13 vozila
- Od 09. srpnja požar na Svilaji, između Otišića i Maljkova (Splitsko-dalmatinska županija) nastao je na djelomično minski sumnjivom prostoru i **još je uvijek aktivan**. Procijenjena opožarena površina je veća od 1000 ha. Požar ne ugrožava naselja. Osim zemaljskih snaga u gašenju požara sudjelovala su i 4 protupožarna zrakoplova Canadair, 4 Air tractora te je angažiran i jedan helikopter Mi8-MTV koji je korišten za izviđanje požarišta kao i za dopremanje spremnika sa vodom tzv. „kruški“ na požarište.
- 10. srpnja požar raslinja na području Segeta Gornjeg (Splitsko-dalmatinska županija) lokaliziran je 11. srpnja. Požarom je zahvaćeno 130 ha trave, niskog raslinja, makije, borove šume i nešto maslina. U gašenju požara je tijekom dana sudjelovao 101 vatrogasac s 26 vozila. Od protupožarnih zrakoplova angažirana su 3 Canadaira te 1 Air tractor.
- 15. srpnja dojava o požaru raslinja na Pagu kod mjesta Košljun (Zadarska županija). Požar je gasilo ukupno 28 vatrogasaca s 11 vozila. Procijenjena fronta požara je između 1 i 2 kilometra. Gorjela je trava, nisko raslinje i makija. Bile su ugrožene kuće u mjestu Proboj (mjesto od 10-ak kuća) te je izvršena evakuacija mještana 16. srpnja u 01:30 sati. Evakuacija je dogovorena i koordinirana između policije Pag i vatrogasnog zapovjednika na terenu. Zatvorena je i državna cesta DC 106 prema Kašljunu. Zatraženo je angažiranje dva protupožarna zrakoplova Canadair. Požar je ugašen 17. srpnja u 06:00 sati. Opožarena površina nije procijenjena.
- 16. srpnja požar kod Polače (Zadarska županija). Bile su ugrožene kuće, a požar je gasilo ukupno 20 vatrogasaca sa 7 vozila. Požar je ugašen je 17. srpnja u 11:35 sati. U požaru je izgorjelo 20 ha trave, niskog raslinja, maslina i vinograda.
- 16. srpnja nastao je požar kod mjesta Ciste Provo – Prpuša kod Šestanovca (Splitsko-dalmatinska županija). Požar je pod nadzorom gasitelja. Požar je zahvatio veću površinu borove šume, makije i niskog raslinja. Tijekom dana 17. srpnja, zbog jake bure spriječeno je angažiranje zračnih snaga. Na požarištu je tijekom dana i noći angažirano oko 200 vatrogasaca sa 60-tak vozila, iz više lokalnih vatrogasnih postrojbi te DIP Divulje, DIP Dubrovnik i izvanredna dislokacija iz Dubrovačke i Ličko Senjske županije. Broj vatrogasaca na požarištu se smanjio radi prebacivanja vatrogasaca na požar kod Srinjina. Sanacija požarišta i dežurstvo **su i dalje u tijeku**.
- Požar raslinja za koji je nastao 17. srpnja na području Srinjina-Račnik-Tugare i koji se proširio se kasnije i prema Sitnom Gornjem i Donjem, Žrnovnici, Podstrani i Splitu (Splitsko-dalmatinska županija), bio je aktivan i proširio se nošen burom prema naseljima Sitno Donje i Gornje, Žrnovnica, Perun i ušao u Grad Split, gdje je oštetiio objekte u predjelu Dračevca i Kamena, te ugrozio benzinsku pumpu. Zbog gašenja zatraženo je iskapčanje sva tri dalekovoda: D2 74 Zakućac – Konjsko, D2 D7 Zakućac – Bilice, i D 148/1/2. Na požarištu je ukupno bilo 801 vatrogasac sa 162 vozila koje čine Županijske vatrogasne snage Splitsko-dalmatinske županije, DIP Split i DIP Dubrovnik, izvanredne dislokacije županija Dubrovačko-neretvanske, Primorsko-goranske, Koprivničko-križevačke, Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske, Zagrebačke, Karlovačke, Varaždinske i Međimurske te NOS-a HV.

Tijekom jutra 18. srpnja angažirane su i sve raspoložive zračne snage. Do kraja dana spriječeno je širenje požara i stavljen je pod nadzor. Prema prvim procjenama opožarena površina je oko 4500 ha. Ukupan broj angažiranih gasitelja na požaru naveden je u tablici 6.

Tablica 6: Ukupan broj angažiranih gasitelja na požaru na lokaciji Srinjine-Račnik-Tugare

VATROGASNA ZAJEDNICA	BROJ VATROGASACA/ SUDIONIKA	UKUPNO VOZILA
DUBROVAČKO-NERETVANSKA	13	3
LIČKO SENJSKA	20	5
GRADA ZAGREBA	100	29
KOPRIVNIČKO KRIŽEVAČKA	28	2
PRIMORSKO GORANSKA	17	5
ZAGREBAČKE ŽUPANIJE	21	6
KRAPINSKO ZAGORSKA	20	5
MEĐIMURSKA	7	2
KARLOVAČKA	28	7
VARAŽDINSKA	12	2
DIP DUBROVNIK	8	3
DIP DIVULJE	18	3
VODOPRIVREDA	6	2
HRVATSKA VOJSKA (ukupno angažirano 440, a na terenu jučer 153)	153	6
SPLITSKO DALMATINSKA	349	78
ISTARSKA zam. Zapovjednika	1	1
UKUPNO	801	162

U gašenju tog, ali i svih ostalih požara sudjelovao je, ali i dalje sudjeluje značajan broj domicilnih vatrogasaca, vatrogasaca sa priobalja, redovito dislociranih vatrogasnih snaga sa kontinenta, Državne intervencijske postrojbe DUZS-a odjeli Split, Šibenik, Zadar i Dubrovnik te zračne snage OS RH.

Osim navedenih snaga, u gašenju putem izvanredne dislokacije u Splitsko-dalmatinskoj županiji sudjeluju i pripadnici 9 vatrogasnih zajednica županija (planski stupnjevano angažirani sukladno Državnom planu angažiranja i Uputi o provedbi planske prosudbe potraživanja pomoći za potrebe izvanredne dislokacije) s ukupno 327 vatrogasaca, 64 vozila za gašenje požara i 24 vozila za prijevoz vatrogasaca.

Usprkos izrazitoj složenosti zbog istovremene pojave više požara na otvorenom prostoru i na više različitih lokacija, kao i otežanog gašenja zbog jakog vjetera, izrazitim zalaganjem i ulaganjem velikih fizičkih i stručnih napora svih vatrogasaca zajedno sa zračnim snagama, mještanima te ostalim službama na bilo koji način uključenim u gašenje tih požara, spriječile su se i veće štete od trenutno nastalih.

ZAKLJUČAK

- 1 Temeljem dostavljenih izvješća subjekata Programa aktivnosti, utvrđeno je da se zadaće izvršavaju predviđenom dinamikom i u propisanim rokovima.**
- 2 Nadalje, potrebno je nastaviti s preventivnim mjerama i inspekcijskim nadzorima svih inspekcijskih službi u svrhu osiguranja pripreme za protupožarnu sezonu. Inspekcijske službe dužne su i nadalje pojačano obavljati inspekcijske nadzore, osobito inspekcija zaštite od požara Ministarstva unutarnjih poslova u dijelu utvrđenih nedostataka, odnosno neizvršenja navedenih obveza od strane evidentiranih jedinica lokalne i područne samouprave. Pojačane nadzore obavljati će i inspekcija Ministarstva poljoprivrede u dijelu utvrđenih pojava neodržavanih i neobrađenih poljoprivrednih zemljišta. Elektroenergetski inspektori Ministarstva zaštite okoliša i energetike će kontrolu otklanjanja nedostataka mjera za provedbu Programa aktivnosti prema Planovima čišćenja naređenih zapisnicima kod nadziranih osoba obaviti krajem mjeseca lipnja i početkom srpnja 2017. godine.**
- 3 Sukladno meteorološkim prognozama Državnog hidrometeorološkog zavoda o meteorološkim stanjima koji će pogodovati nastanku i razvoju požara raslinja, poduzet će se potrebne mjere za postupno narastanje operativnih snaga kao i provedbu pravovremenih dislokacija vatrogasnih snaga iz kontinentalnog na priobalni dio Republike Hrvatske.**
- 4 Državna uprava za zaštitu i spašavanje sazivat će izvanredne sastanke sa izvršiteljima Programa aktivnosti ukoliko se procijeni da postoji potreba za istima.**
- 5 Državna uprava za zaštitu i spašavanje će po završetku protupožarne sezone u procesu prepoznatih i naučenih lekcija sa izvršiteljima i sudjelovateljima Programa aktivnosti, provesti zajedničku raščlambu i analizu svih propisanih i provedenih protupožarnih mjera i aktivnosti u gašenju požara.**